ด่วนที่สุด

ที่ พร ๐๐๒๓.๖/ว ๓๙๙๑

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

อ้างถึง หนังสือจังหวัดแพร่ ด่วนที่สุด ที่ พร ๐๐๒๓.๖/ว ๓๕๙๗ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๘๓๔ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ จังหวัดแพร่แจ้งว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ชักซ้อมแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์อุทกภัย ประกอบกับ นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อสั่งการในการประชุมกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) เพื่อติดตามสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ซึ่งเน้นย้ำให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อม ทั้งการดูแลประชาชน การฟื้นฟูพื้นที่ที่น้ำลด รวมไปถึงการบริหารจัดการจัดการขยะ นั้น

จังหวัดแพร่ ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย จึงแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการขยะมูลฝอย

บูรณาการการปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ในรูปแบบ “Single Command” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็วในการตัดสินใจร่วมกันในพื้นที่ โดยประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการในช่วงเกิดอุทกภัย และให้พิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ ด้านบุคลากร

๑.๒ การประชาสัมพันธ์การให้บริการเก็บขนขยะในช่วงอุทกภัย

๑.๓ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

๒. การจัดเตรียมพื้นที่รองรับขยะชั่วคราวในช่วงอุทกภัย

เพื่อให้สามารถรวบรวมและขนย้ายขยะได้อย่างต่อเนื่อง แม้สถานที่กำจัดขยะหลักจะถูกน้ำท่วม ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ชั่วคราว

๒.๒ มาตรการบริหารจัดการพื้นที่ชั่วคราว

๓. การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

เมื่อระดับน้ำลดลง ให้ดำเนินการจัดการขยะให้เรียบร้อยโดยเร็วเพื่อลดปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๓.๑ การรวบรวมและการเก็บขน

๓.๒ การคัดแยก

๓.๓ การกำจัด

๓.๔ การฟื้นฟูพื้นที่

/๔. การประเมิน...

๔. การประเมินผลหลังการดำเนินงาน

เมื่อสิ้นสุดสถานการณ์อุทกภัย ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลและประเมินผลตามหัวข้อ ดังนี้

๔.๑ สรุปผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในช่วงเกิดเหตุ

๔.๒ สรุปงบประมาณที่ใช้ในการจัดการขยะ รวมถึงค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน

๔.๓ ประเมินผลกระทบต่อประชาชน สิ่งแวดล้อม และระบบจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๔ ทบทวนปัญหาและอุปสรรค เช่น อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เส้นทางเข้าไม่ถึง หรือข้อจำกัดด้านบุคลากร

๔.๕ ระบุแนวทางปรับปรุงแผนสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งให้เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะและประสานงานอำเภอ
โทรศัพท์/โทรสาร. ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๕๐๓

รับที่ 12874
วันที่ 22 ต.ค. 2569
เวลา

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๔๓๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๙

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดแพร่
เลขที่ 4678
วันที่ 22 ต.ค. 2569
เวลา

เรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๕๒๘ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย Infographic แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งซักซ้อมแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์อุทกภัย ประกอบกับ นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อสั่งการในการประชุมกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภช.) เพื่อติดตามสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ซึ่งเน้นย้ำให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมทั้งการดูแลประชาชน การฟื้นฟูพื้นที่ที่น้ำลด รวมไปถึงการบริหารจัดการจัดการขยะ

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการขยะมูลฝอย บูรณาการการปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ในรูปแบบ “Single Command” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็วในการตัดสินใจร่วมกันในพื้นที่ โดยประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองสวนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการในช่วงเกิดอุทกภัย และให้พิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ ด้านบุคลากร

๑) สำรวจจำนวนพนักงานเก็บขนขยะที่สามารถปฏิบัติงานได้ในภาวะอุทกภัย

๒) จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานที่สามารถเข้าปฏิบัติงานฉุกเฉินนอกเวลาราชการ

๓) เตรียมความพร้อมด้านเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และอุปกรณ์ทำงานในพื้นที่น้ำท่วม

๔) จัดทีมเจ้าหน้าที่สำหรับงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัน เวลา และเส้นทางการเก็บขนขยะในช่วงน้ำท่วม

๑.๒ การประชาสัมพันธ์การให้บริการเก็บขนขยะในช่วงอุทกภัย

๑) แจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงจุดรองรับขยะ จุดพักขยะ และเส้นทางการเก็บขนขยะที่ปรับเปลี่ยน

๒) ใช้ช่องทางสื่อสารที่รวดเร็ว เช่น รถกระจายเสียง หอกระจายข่าว กลุ่มไลน์ชุมชนและเพจท้องถิ่น

๓) ให้คำแนะนำเรื่องการคัดแยกขยะในช่วงน้ำท่วม เช่น ขยะทั่วไป ขยะจากซากสิ่งของ และขยะอันตราย

๔) เปิดช่องทางรับแจ้งปัญหาและเหตุฉุกเฉินตามสถานการณ์

/๑.๓ ด้านอุปกรณ์...

๑.๓ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

๑) ตรวจสอบความพร้อมของถังรองรับขยะ ถุงขยะ และวัสดุบรรจุของเสียอันตราย

๒) ตรวจสอบความพร้อมของรถเก็บขยะ รถบรรทุก เรือท้องแบน หรือพาหนะที่ใช้เข้าในพื้นที่น้ำท่วม

๓) เตรียมเครื่องสูบน้ำ กระสอบทราย หรืออุปกรณ์ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่จัดเก็บขยะ

๔) เตรียมรถตัก รถขุด หรือเครื่องจักรหนักสำหรับเก็บขนขยะปริมาณมากหลังน้ำลด

๕) จัดให้มีจุดเติมน้ำมันและจุดซ่อมบำรุงฉุกเฉินเพื่อรองรับการทำงานต่อเนื่อง

๒. การจัดเตรียมพื้นที่รองรับขยะชั่วคราวในช่วงอุทกภัย

เพื่อให้สามารถรวบรวมและขนย้ายขยะได้อย่างต่อเนื่อง แม้สถานที่กำจัดขยะหลักจะถูกน้ำท่วม ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ชั่วคราว

๑) พิจารณาพื้นที่ที่มีระดับสูงกว่าระดับน้ำท่วมปกติและสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

๒) อยู่ห่างจากลำน้ำหรือพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำ

๓) ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น ทางเข้าพื้นที่ พื้นที่กลับรถ และจุดกองเก็บ

๔) พื้นที่ต้องอยู่ห่างจากชุมชน แหล่งน้ำ และสถานที่สำคัญที่อาจได้รับผลกระทบจากมลภาวะ

๕) ต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการหลังปฏิบัติการได้ง่าย เช่น ฟื้นฟู ทำความสะอาดและคืนสภาพเดิมได้

๒.๒ มาตรการบริหารจัดการพื้นที่ชั่วคราว

๑) จัดเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน

๒) จัดทำป้ายบอกทิศทางและจุดทิ้งขยะอย่างชัดเจน

๓) จัดให้มีการคัดแยกขยะเบื้องต้น เพื่อลดปริมาณขยะที่จะนำไปกำจัด

๔) มีการควบคุมกลิ่น น้ำชะมูลฝอย และสัตว์พาหะ

๕) เตรียมระบบเก็บขนจากพื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

๓. การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

เมื่อระดับน้ำลดลง ให้ดำเนินการจัดการขยะให้เรียบร้อยโดยเร็วเพื่อลดปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๓.๑ การรวบรวมและการเก็บขน

๑) เก็บขยะที่ตกค้างจากน้ำท่วมและขยะจากการทำความสะอาดบ้านเรือนโดยเร็วที่สุด

๒) เพิ่มรอบการเก็บขนในพื้นที่ที่มีปริมาณขยะสูงผิดปกติ

๓.๒ การคัดแยก

๑) คัดแยกมูลฝอยจากซากบ้านเรือน เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือวัสดุก่อสร้างออกจากขยะทั่วไป

๒) แยกของเสียอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย สี น้ำมัน เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เสียหาย เพื่อนำส่งกำจัดอย่างถูกวิธี

/๓.๓ การกำจัด...

๓.๓ การกำจัด

๑) ดำเนินการกำจัดขยะด้วยวิธีที่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย

๒) หน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยสนับสนุนต้องร่วมกันเก็บขนซากสิ่งของที่มีขนาดใหญ่หรือมีปริมาณมาก

๓) จัดการวัสดุต่าง ๆ เพื่อลดความเสียหาย เช่น ตัดแต่งกิ่งไม้ซากไม้ ขนย้ายเศษวัสดุ

๔) ปรับปรุงถนนหรือเส้นทางเก็บขนที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว

๓.๔ การฟื้นฟูพื้นที่

๑) เคลื่อนย้ายขยะที่พื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดหลักตามปกติ

๒) ทำความสะอาดพื้นที่พักขยะ ฟื้นฟูและคืนสภาพพื้นที่

๓) ประเมินความเสียหายของอุปกรณ์และวางแผนปรับปรุงซ่อมแซม

๔. การประเมินผลหลังการดำเนินงาน

เมื่อสิ้นสุดสถานการณ์อุทกภัย ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลและประเมินผลตามหัวข้อ ดังนี้

๑) สรุปผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในช่วงเกิดเหตุ

๒) สรุปงบประมาณที่ใช้ในการจัดการขยะ รวมถึงค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน

๓) ประเมินผลกระทบต่อประชาชน สิ่งแวดล้อม และระบบจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) ทบทวนปัญหาและอุปสรรค เช่น อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เส้นทางเข้าไม่ถึง หรือข้อจำกัดด้านบุคลากร

๕) ระบุแนวทางปรับปรุงแผนสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งแนวทางดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะ ปิจนำ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายภิเษก มีทอง โทร. ๐๙ ๕๑๖๙ ๖๔๑๙
นางสาวบุษน้ำเพชร เหล่าเจริญ โทร. ๐๘ ๕๘๙๒ ๑๘๘๒

การจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย

1 ประเภทขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่

จัดวางจุดพักขยะชั่วคราว ให้เหมาะสมตามเส้นทางคมนาคม ไม่กีดขวางการจราจร

การจัดโซนพื้นที่ขยะชิ้นใหญ่
อปท. สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

2 การประเมินศักยภาพ อปท. ในการจัดการขยะ

บูรณาการการปฏิบัติงานและสั่งการแบบ **Single Command**

ด้านบุคลากร
- ประชาสัมพันธ์การเก็บขยะช่วงอุทกภัย
- และมีพนักงานเพียงพอ

ด้านอุปกรณ์
- ภาชนะรองรับขยะ
- รถเก็บขน/รถตัก
- รถดูดน้ำ
- กระสอบทราย
- และรถขนาดใหญ่เพื่อเก็บขน

3 พื้นที่รองรับขยะชั่วคราว

- มีระยะห่างเหมาะสมกับแหล่งน้ำธรรมชาติ
- มีภูมิประเทศเหมาะสม
- มีการควบคุมทิศทางน้ำไหล
- ไม่ควรเลือกพื้นที่ป่าสงวน แหล่งต้นน้ำที่สำคัญ หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบพื้นที่รองรับขยะ การเข้าถึง เวลา และกำหนดการเก็บขน

4 การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

รวบรวมและเก็บขน
ขยะที่ตกค้างออกโดยเร็ว

คัดแยก
มูลฝอยบริเวณสถานที่กำจัดหรือที่รองรับขยะชั่วคราว เพื่อนำขยะกลับมาใช้ใหม่

การกำจัด
- หากสถานที่กำจัดได้รับความเสียหาย ให้ประเมินความเสียหาย จัดทำรายละเอียด และปรับปรุงสถานที่
- หากไม่เสียหายให้ดำเนินการตามปกติ

การฟื้นฟูพื้นที่รองรับขยะมูลฝอยชั่วคราว
ขนย้ายขยะออกจากพื้นที่ และทำความสะอาด

5 การประเมินผล

- สรุปผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในช่วงอุทกภัย
- สรุปงบประมาณที่ใช้
- ประเมินสภาพความเสียหายของระบบจัดการขยะมูลฝอย

อปท. ควรรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินและปรับปรุงให้พร้อมสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต